

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget - Postboks1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
25/2852 - ARBA

Dato
05.05.2025

Dokument 8:217 S (2024–2025) - Representantforslag om en ekstraordinær gransking av oppholdstillatelsen og asylsøknader til eritreere i Norge

Jeg viser til oversendelse av 24. april d.å. fra Kommunal- og forvaltningskomiteen, vedlagt representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Per-Willy Amundsen, Himanshu Gulati og Dagfinn Henrik Olsen om en ekstraordinær gransking av oppholdstillatelsene og asylsøknadene til eritreere i Norge.

Forslaget lyder som følger:

«Stortinget ber regjeringen igangsette en ekstraordinær gransking av oppholdstillatelsene og asylsøknadene til alle eritreere i Norge der det foreligger mistanke, kriminalitetshistorikk eller varsel knyttet til asyljuks, for å identifisere de som jobber direkte eller indirekte for regimet og støtter det, slik at man kan begynne prosessen med å frata de som har fått opphold på feil grunnlag, oppholdstillatelsen og eventuelt statsborgerskapet.»

Innledningsvis ønsker jeg å understreke at når noen søker om beskyttelse (asyl) i Norge, forutsettes det at personen oppgir korrekt informasjon og forklarer seg sannferdig om sitt beskyttelsesbehov. Utlendingsmyndighetene legger mye arbeid i å kontrollere opplysningene som søkeren har oppgitt, samtidig som muligheten til å avdekke ev. falske opplysninger er noe begrenset, bl.a. fordi norske myndigheter i de fleste tilfeller er avskåret fra å ta kontakt med myndighetene i asylsøkerens hjemland.

Det finnes derfor lovbestemmelser og instruksjer som åpner for at utlendingsmyndighetene kan tilbakekalle en oppholdstillatelse dersom det først i ettertid avdekkes at tillatelsen er gitt på uriktig grunnlag. Jeg viser her til utlendingsloven § 63, som gir utlendingsmyndighetene adgang til å kalle tilbake både

midlertidige og permanente oppholdstillatelser dersom utlendingen mot bedre vitende har gitt uriktige opplysninger eller fortiet forhold av vesentlig betydning for vedtaket.

Forslagsstillerne har særlig pekt på mulig forekomst av juks blant enkelte eritreiske borgere i Norge. Jeg nevner at Justis- og beredskapsdepartementet i 2019 instruerte Utlendingsdirektoratet (UDI) om å gjennomføre stikkprøvekontroller av asylsaker fra Eritrea for å undersøke om det var grunnlag for tilbakekall av oppholdstillatelse og asylstatus, jf. departementets instruks GI-04/2019. Bakgrunnen var en spesiell situasjon med medieoppslag knyttet til deltakelse i liknende arrangementer som forslagsstillerne viser til, det var viktig å synliggjøre at det ble reagert på mulig misbruk, og instruksene var begrenset til 150 saker. UDI gikk gjennom det oppgitte antall saker, og instruksene ble opphevet i desember 2022. Det er fortsatt mulig å tilbakekalle i slike tilfeller; lovhjemmelen består, men det er opp til UDI å avgjøre om de oppretter sak eller ikke.

Det er viktig å avdekke tilfeller av juks for å hindre at asylinstituttet misbrukes. Deltakelse på arrangementer o.l. til støtte for de samme myndighetene som søkeren har oppgitt å frykte forfølgelse fra, kan tilsi at oppholdstillatelse og asylstatus i Norge bør kalles tilbake. Etter mitt syn er det imidlertid ikke behov for en særskilt granskning eller gjennomgang av oppholdstillatelsene eller asylsøknadene til eritreiske borgere i Norge nå. Jeg viser her til at i tilfeller der det foreligger indikasjoner på juks, vil UDI iht. det ordinære regelverket vurdere om det er grunnlag for å tilbakekalle tillatelsen.

UDI er gjennom tildelingsbrevet for 2025 bedt om særlig å rette innsatsen mot saker hvor det er begått alvorlig kriminalitet, gitt grovt uriktige opplysninger (f.eks. om nasjonalitet) eller hvor det er konkrete holdepunkter for aktiv bruk av mer enn én identitet, saksporteføljer med pågående og systematisk misbruk, samt saker hvor det er oppgitt uriktig asylgrunnlag og det ikke er grunnlag for ny tillatelse. UDI forventes å gjøre aktive prioriteringer innenfor tilbakekallsporteføljen for å ha god kontroll og sørge for at ressursene rettes mot saker hvor det er viktigst å reagere med tilbakekall. Jeg har tillit til at UDI håndterer sakene i tråd med disse føringene.

Med hilsen

Astri Aas-Hansen

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur